

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocyłowska SSA Marta Pańczyk-Kujawska
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **30 października 2012 r.**

na rozprawie

sprawyz wniosku **K. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **21 maja 2012 r.** sygn. akt **III U 152/12**

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 752/12

UZASADNIENIE

Decyzją z 3 stycznia 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, że K. K. w okresie od 1 października 2011r. do 31 grudnia 2011r. pobrała nienależnie świadczenie emerytalne w łącznej kwocie 8853,15 zł i w związku z tym zobowiązana jest do jego zwrotu.

W uzasadnieniu tak brzmiącej decyzji organ rentowy podał, że nadpłata powstała z powodu „braku rozwiązania stosunku pracy”.

W podstawie prawnej przywołany został art. 138 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami).

K. K. zakwestionowała decyzję w odwołaniu skierowanym do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu, wnosząc o jej zmianę poprzez uchylenie obowiązku zwrotu kwoty 1564,77 zł tj. zaliczki na podatek odprowadzonej do Urzędu Skarbowego i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Wyjaśniła, że informowała ZUS Oddział w R. o kontynuowaniu zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z ostatnim pracodawcą, a organ rentowy mimo to w dalszym ciągu przekazywał na jej konto świadczenie emerytalne, pomniejszone o zaliczkę na podatek dochodowy i składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Po otrzymaniu kwestionowanej decyzji zwróciła pobrane świadczenie w kwocie netto, nie znajdując podstaw do zwrotu „czegoś, czego nie otrzymała”.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 21 maja 2012r. oddalił odwołanie.

W ocenie Sądu I instancji zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił na niebudzące wątpliwości ustalenie, że wypłata emerytury przysługującej wnioskodawczyni w okresie od 1 października 2011r. do 31 grudnia 2011r.- 7 ****
*****z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia – podlegała zawieszeniu, a to stosownie do art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Uznając decyzję organu rentowego za prawidłową i zgodną z przepisami prawa, Sąd ten miał na uwadze przepisy ustawy o emeryturach i rentach regulujące zasady zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz orzecznictwo Sądu Najwyższego.

W podstawie prawnej obok przepisów ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd powołał art. 477¹⁴ § 1 kpc.

K. K. złożyła do Sądu Apelacyjnego apelację od powyższego wyroku.

Wnosząc o jego uchylenie w części dotyczącej obowiązku zwrotu kwot stanowiących zaliczkę na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne podniosła, że decyzja Zakładu winna być cofnięta, ponieważ kwotę przekazaną na jej konto zwróciła, a zaliczka przekazana na podatek winna być przez organ rentowy skorygowana.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja K. K. jest nieuzasadniona i dlatego podlega oddaleniu. Wyrok Sądu Okręgowego jest bowiem wyrokiem trafnym i odpowiadającym prawu.

Stan faktyczny sprawy jest poza sporem.

Decyzją z 6 kwietnia 2010r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał K. K. prawo do emerytury, informując ją równocześnie, że świadczenie zostaje zmniejszone o kwotę maksymalnego zmniejszenia z powodu osiągnięcia przychodu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przekraczającego 70% przeciętnego wynagrodzenia.

Po rozpoznaniu kolejnego wniosku K. K. z 9 maja 2011r. organ rentowy decyzją z 17 czerwca 2011r. ponownie przyznał zainteresowanej prawo do emerytury z równoczesnym wyliczeniem wysokości świadczenia według zasad wynikających z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami). Poinformował też wnioskodawczynię w pkt VII ppkt 1 pouczenia, że prawo do emerytury z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia u pracodawcy, u którego była zatrudniona przed

dniem nabycia prawa do emerytury, będzie ulegało zawieszeniu, jeżeli stosunek pracy nie zostanie rozwiązany przed 1 października 2011r.

K. K. w tym terminie nie rozwiązała stosunku pracy, a Zakład do 31 grudnia 2011r. kontynuował wypłatę świadczenia.

Po ustaleniu, że wnioskodawczyni pobrała nienależnie świadczenie, zaskarżoną w niniejszym postępowaniu określił jego kwotę i zobowiązał do jej zwrotu.

Istota sporu w niniejszej sprawie, z uwagi na treść podniesionych przez skarżącą zarówno w odwołaniu skierowanym do Sądu Okręgowego jak i w apelacji zarzutów, sprowadza się w istocie do przesądzenia, czy w przypadku nienależnie pobranego świadczenia podlega ono zwrotowi w kwocie netto czy brutto.

Zgodnie z art. 138 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Z kolei według art. 138 ust. 2 pkt 1 tej ustawy, za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania. Analogiczną treść ma art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym, za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania. Z przepisów tych nie wynika, czy zwrot nienależnie pobranych świadczeń powinien nastąpić w wysokości "brutto", czy też "netto".

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 kwietnia 2009r. sygn. akt I UK 333/08 zauważył, że przy wykładni art. 138 ustawy o emeryturach i rentach z FUS należy uwzględnić tę okoliczność, że celem powołanego przepisu jest ochrona Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dlatego zwrot nienależnie pobranego świadczenia powinien obejmować wysokość kwoty, o jaką Fundusz ten został bezpodstawnie uszczuplony. Sąd Najwyższy stwierdził, że nienależnie pobrane świadczenie podlegające zwrotowi obejmuje zatem kwotę "brutto", czyli kwotę świadczenia faktycznie wypłaconego osobie pobierającej świadczenie, zwiększoną o kwotę podatku dochodowego od osób fizycznych odprowadzaną przez organ rentowy na rzecz organu podatkowego oraz o składkę na ubezpieczenie zdrowotne, jeżeli została potrącona. Wskazał, że w orzecznictwie przyjmuje się, że nie dotyczy to tylko osób, które pobrały nienależnie świadczenie na podstawie art. 138 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (czyli osób innych niż osoba wskazana w decyzji organu rentowego), co nie dotyczy sytuacji skarżącego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 12 czerwca 2001 r., III AUa 742/00, OSA 2001 nr 10, s. 36).

Podniósł też, że zwrot na rzecz organu rentowego nienależnie pobranego świadczenia z ubezpieczenia społecznego w kwocie "brutto" powoduje, że po stronie ubezpieczonego powstaje możliwość ubiegania się o zwrot "nadpłaconego" podatku dochodowego od osób fizycznych, z którym to żądaniem ubezpieczony może wystąpić do organu podatkowego (właściwego urzędu skarbowego). Nadpłatę podatku dochodowego można zrekompensować odliczeniem od dochodu wykazanego w zeznaniu rocznym dokonanych w roku podatkowym zwrotów nienależnie pobranych świadczeń, które uprzednio zwiększyły dochód podlegający opodatkowaniu, w kwotach uwzględniających pobrany podatek dochodowy, jeżeli zwroty te nie zostały potrącone przez płatnika (art. 26 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; jednolity tekst: Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 ze zm.).

Sąd Apelacyjny w składzie orzekającym w niniejszej sprawie pogląd ten w całości podziela.

Fakt pozostawania K. K. w zatrudnieniu w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji jest niesporny, co skutkować musiało zawieszeniem pobieranej przez wnioskodawczynię emerytury i jednocześnie ustaleniem, że pobrana kwota stanowi świadczenie nienależne, podlegające zwrotowi.

W tym stanie rzeczy podniesione w apelacji zarzuty i przytoczone na ich uzasadnienie twierdzenia stanowią jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji.

Z tych też względów i dla braku podstaw faktycznych i prawnych apelacji orzeczono jak w sentencji stosownie do art. 385 kpc.

(...)

(...)

(...)